

Sygn. akt II UK 295/17

POSTANOWIENIE

Dnia 7 września 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z wniosku B.S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.
o niezrealizowane świadczenie po zmarłym J.S.,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 7 września 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej organu rentowego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 10 lutego 2017 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 10 lutego 2016 r. oddalił apelację organu rentowego od wyroku Sądu Okręgowego w G. VIII Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 20 kwietnia 2016 r. uwzględniającego odwołanie J.S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G. z dnia 27 listopada 2015 r. odmawiającej mu prawa do emerytury pomostowej wobec niespełnienia przesłanki 15 lat pracy w warunkach szczególnych. W toku postępowania międzyinstancyjnego wnioskodawca zmarł, a w jego miejsce wstąpiła do procesu małżonka B.S., która dochodziła roszczeń niezrealizowanych po zmarłym mężu.

W skardze kasacyjnej organ rentowy zarzucił naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie art. 49 i 51 w

związku z art. 2 pkt 2 i 3 oraz art. 3 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 965 ze zm.) przez przyjęcie, że wnioskodawca spełnił wymóg posiadania 15 lat pracy w warunkach szczególnych z okresów pracy wykonywanej od 3 czerwca 1993 r. do 18 maja 1994 r. (11 miesięcy i 15 dni) oraz od 24 listopada 1994 r. do 4 lipca 1995 r. (7 miesięcy i 11 dni) u armatorów zagranicznych, do których wnioskodawca nie był delegowany do pracy przez pracodawcę polskiego lub zarejestrowanego w Polsce, ale nie był związany z firmą kierującą stosunkiem pracy. Tym samym wnioskodawca nie miał statusu pracownika, a firma kierująca nie była uprawniona do wystawiania mu zaświadczeń o pracy w szczególnych warunkach. Dodatkowo zarzucił naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy: art. 385 i 316 § 1 w związku z art. 233 § 1 i art. 245, 231, 228 § 1 i art. 234 k.p.c. w związku z art. 116 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 887 ze zm.) oraz § 22 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. z 2011 r. Nr 237, poz. 1412 ze zm.) przez bezpodstawne przyjęcie, że fakty wyznaczające charakter pracy członka załogi statku morskiego są powszechnie znane i nie wymagają dowodu, a zatrudnienie na statku morskim w warunkach innych niż przewidziane w art. 22 § 1 k.p. „nie wchodzi w rachubę”.

Organ rentowy wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne oraz potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących wątpliwości w praktyce, „czy wobec treści art. 2 pkt 2 i 3 oraz art. 51 i 49 ustawy o emeryturach pomostowych można zaliczyć do okresów pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu art. 3 ustawy, okres pracy marynarza, wykonywanej u armatora zagranicznego, do której został skierowany przez pośrednika, a nie płatnika, i czy taki marynarz jest w kręgu podmiotów uprawnionych do ubiegania się o emeryturę pomostową na podstawie art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych”. Ponadto twierdził, że skarga jest oczywiście uzasadniona, co wynika *prima facie* z zarzutów podniesionych jako podstawa kasacyjna. W konsekwencji wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego

wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku i wydanie orzeczenia co do istoty sprawy oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania. Uzasadnionym twierdzeniem o występowaniu w sprawie zagadnienia prawnego jest problem prawny, który nie został jeszcze przez Sąd Najwyższy rozstrzygnięty lub powoduje istnienie rozbieżności wynikających z odmiennej wykładni przepisów konstruujących sporne zagadnienie (postanowienie Sądu Najwyższego z 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468). Natomiast w przypadku powołania się na istnienie potrzeby wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub powodujących rozbieżności w orzecznictwie sądów niezbędne jest wykazanie, że budzący wątpliwości przepis nie doczekał się wykładni, bądź też niejednolita jego wykładnia powoduje rozbieżności w orzecznictwie, które należy przywołać (postanowienia Sądu Najwyższego z 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151 i z 15 października 2002 r., II CZ 102/02, niepublikowane). Jeżeli jednak Sąd Najwyższy rozstrzygnął już sporne kontrowersje we wcześniejszych orzeczeniach i nie występują okoliczności, które przemawiałyby za zmianą utrwalonej judykatury, to nie istnieje potrzeba powielania dokonanej wykładni przepisów. Oznacza to, że rozstrzygnięcie wątpliwości co do wykładni przepisu nie może sprowadzać się do odpowiedzi na zarzuty skarżącego skierowane do zaskarżonego orzeczenia, ani też do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które możliwe są do wyjaśnienia przy zastosowaniu obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów (postanowienie Sądu Najwyższego z 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP - wkładka 2003 nr 13, poz. 5).

W przedmiotowej sprawie organ rentowy nie wykazał wystąpienia tak rozumianych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Przede wszystkim Sąd Najwyższy zajmował się przedstawionymi przez skarżącego kwestiami, a w skardze zabrakło argumentów, które mogłyby utrwalone

orzecznictwo skutecznie podważyć. W szczególności w wyroku z 14 maja 2014 r., II UK 465/13 (LEX nr 1475169), Sąd Najwyższy uznał, że przy ocenie prawa do emerytury pomostowej nie ma przesądzającego znaczenia okoliczność, iż jednostki kierującej obywatela polskiego do pracy za granicą nie można uznać za płatnika składek, o którym mowa w art. 2 ustawy o emeryturach pomostowych oraz za podmiot uprawniony do wystawiania zaświadczenia, o jakim mowa w art. 51 tej ustawy. Takie zaświadczenie służy do ustalenia tzw. faktów ubezpieczeniowych w postaci okresów pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze przypadających przed 1 stycznia 2009 r. i stanowi podstawę do przyjęcia, że okresy pracy w nim podane są okresami pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze. Dla uzyskania uprawnienia do emerytury pomostowej istotne znaczenie ma wykazanie pracy w warunkach szczególnych, zaś nieistotne znaczenie ma to, czy zaświadczenie o pracy w takim zatrudnieniu wystawił płatnik składek będący pracodawcą w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy o emeryturach pomostowych. Ponadto we wskazanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku judykatach najwyższa instancja sądowa przesądziła, że okresy zatrudnienia obywateli polskich za granicą wliczane są do okresów ubezpieczenia społecznego w Polsce pod warunkiem opłacenia składki w polskim organie ubezpieczeń społecznych, chyba że ustawa lub ratyfikowana umowa międzynarodowa stanowi inaczej (wyrok Sądu Najwyższego z 30 sierpnia 2001 r., II UKN 500/00, OSNP 2003 nr 10, poz. 258), oraz że do okresu pracy w szczególnych warunkach wlicza się okresy wykonywania za granicą u zagranicznych pracodawców prac wymienionych w wykazach stanowiących załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego, jeżeli są one uznane za okresy składkowe (wyrok Sądu Najwyższego z 5 marca 2003 r., II UK 196/02, OSNP 2004 nr 8, poz. 144). Dlatego nie ma potrzeby powielania tej utrwalonej linii orzeczniczej, którą uparczywie, bezpodstawnie i bezzasadnie usiłuje kontestować skarżący organ rentowy z polemiczną argumentacją o rzekomej potencjalnej pozapracowniczej podstawie zatrudnienia marynarza.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

